

AAT-001-001284

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Political Science : Paper - 4(A)

(Elements of Government Machinery - II)

(Elective - I) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001284

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.

1 MCQ :

20

(1) નીચેનામાંથી કઈ શાસન પદ્ધતિ ઓછી ખર્ચાળ છે ?

(A) એકતંત્રી

(B) સમવાયતંત્રી

(C) સમૂહતંત્ર

(D) આમાનું એકપણ નહીં

(2) નીચેનામાંથી કઈ શાસનવ્યવસ્થામાં સત્તાનું કેન્દ્રીકરણ થાય છે ?

(A) સમવાયતંત્રી

(B) એકતંત્રી

(C) સમૂહતંત્ર

(D) તમામ

(3) સમવાયતંત્રી શાસનના આદર્શ ઉદાહરણ તરીકે કયા દેશને ગણી શકાય ?

(A) રશિયા

(B) જાપાન

(C) અમેરિકા

(D) ભારત

(4) સમવાયતંત્રી શાસન ધરાવતા દેશનું બંધારણ કેવું હોવું જોઈએ ?

(A) અલિખિત

(B) દસ્તાવેજી

(C) બિનદસ્તાવેજી

(D) આમાનું એકપણ નહીં

(5) “લોકશાહી એટલે લોકોની, લોકો દ્વારા અને લોકો માટે ચલાતી સરકાર”

- (A) અબ્રાહમ લિંકન (B) સ્ટ્રોંગ
(C) લોવેલ (D) સીલી

(6) નીચેનામાંથી સરમુખત્યારશાહીના લક્ષણો કયા છે ?

- (A) ઝડપી નિર્ણય (B) ઝડપી અમલવારી
(C) સત્તાનું કેન્દ્રીકરણ (D) તમામ

(7) લોકશાહીમાં ચોથી જાગીર તરીકે કોણ મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે ?

- (A) સત્તા (B) ધારાસભા
(C) અખબાર (D) ન્યાયતંત્ર

(8) લોકશાહીની સફળતા માટેના પરિબળ કયા છે ?

- (A) સમાન તક (B) સહિષ્ણુતા
(C) શિક્ષણ (D) તમામ

(9) લોકશાહીના અગત્યનાં સિદ્ધાંતોની સંખ્યા કેટલી છે ?

- (A) ત્રણ (B) ચાર
(C) સાત (D) છ

(10) સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થામાં કોનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) ગ્રામ પંચાયત (B) તાલુકા પંચાયત
(C) ધારાસભા (D) નગરપાલિકા

(11) સત્તાના વિકેન્દ્રીકરણ માટે જરૂરી છે -

- (A) કેન્દ્ર સરકાર (B) સ્થાનિક સરકાર
(C) રાજ્ય સરકાર (D) ઉદાર સરકાર

(12) જિલ્લા પંચાયતના મુખ્ય વહીવટી વડા કોણ હોય છે ?

- (A) ડી.ડી.ઓ. (B) ટી.ડી.ઓ.
(C) કલેક્ટર (D) ડી.એસ.પી.

(13) ગ્રામ પંચાયતના મુખ્ય પદાધિકારી કોણ હોય છે ?

- (A) તલાટીમંત્રી (B) ચેરમેન
(C) સરપંચ (D) ગ્રામસેવક

(14) રાજકીય પક્ષોનો મુખ્ય નાણાકીય સ્ત્રોત કયો હોય છે ?

- (A) સભ્ય ફી (B) અનુદાન
(C) નફો (D) પાર્ટી ફંડ

(15) રાજકીય પક્ષની વ્યાખ્યા આપનાર પ્રથમ આધુનિક રાજપુરુષ કોણ હતા ?

- (A) એડમન્ડ બર્ક (B) હેગલ
(C) લોકોક (D) ગીલકીસ્ટ

(16) રાજકીય પક્ષમાં કોણ સક્રિય રીતે જોડાઈ શકતું નથી ?

- (A) વિદ્યાર્થીઓ (B) ખેડૂતો
(C) સરકારી કર્મચારીઓ (D) સ્ત્રીઓ

(17) લોકમત ઘડનારા પરિબળો કયા છે ?

- (A) અખબાર (B) જાહેરસભા
(C) ટેલિવિઝન (D) તમામ

(18) યુનોની સ્થાપના કયારે થઈ ?

- (A) 24 ઓક્ટોબર, 1945
(B) 24 ઓક્ટોબર, 1946
(C) 24 ઓક્ટોબર, 1947
(D) 24 ઓક્ટોબર, 1948

(19) યુનોની સલામતી સમિતિમાં કાયમી સભ્યો કેટલા હોય છે ?

- (A) ત્રણ (B) ચાર
(C) પાંચ (D) દશ

(20) યુનોના મુખ્ય અધિકારી કોણ ગણાય છે ?

- (A) પ્રમુખ (B) મહામંત્રી
(C) ન્યાયાધીશ (D) ચેરમેન

2 સમવાયતંત્રના મુખ્ય લક્ષણો વર્ણવો. 10

અથવા

2 એકતંત્રી સરકારનો અર્થ જણાવી તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. 10

3 લોકશાહીનો અર્થ સમજાવી તેની સફળતા માટેના આવશ્યક પરિબળો જણાવો. 10

અથવા

3 સરમુખત્યારશાહી એટલે શું ? તેના ગુણ-દોષ જણાવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ
(2) રાજકીય પક્ષના કાર્યો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) સલામતી સમિતિ અને તેના કાર્યો
(2) લોકશાહીના પ્રકારો.

5 ટૂંકા ઉત્તર આપો : (કોઈપણ બે) 14

- (1) લોકમતનું ઘડતર કરતાં પરિબળો જણાવો.
(2) સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓના કેન્દ્ર સરકાર સાથેના સંબંધોની ચર્ચા કરો.
(3) કલ્યાણ રાજ્ય એટલે શું ?
(4) યુનોનાં બિનરાજકીય અંગો વિશે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Give answers of all questions answer sheet only.

1 M.C.Q. : 20

- (1) Which Ruling system of following is less economical ?
(A) Unitary (B) Federation
(C) Confederation (D) None of these
- (2) Which Ruling system promote centralization of power of the following ?
(A) Federation (B) Unitary
(C) Confederation (D) All of these
- (3) Which country considered as a ideal example of federation system ?
(A) Russia (B) Japan
(C) America (D) India
- (4) How much is constitution should be for federation system's country ?
(A) Unwritten (B) Documentary
(C) Non documentary (D) None of these
- (5) "Democracy means Government of the people, by the people, for the people."
(A) Abraham Lincoln (B) Strong
(C) Lovel (D) Silly
- (6) Which is the following features of the dictatorship ?
(A) Fast decision
(B) Fast implementation
(C) Centralization of power
(D) All of these
- (7) Who possess important status in democracy as a Forth Estate ?
(A) Power (B) Assembly
(C) Newspaper (D) Judiciary

- (8) Which is the element of success of democracy ?
(A) Equal opportunity
(B) Tolerance
(C) Education
(D) All of these
- (9) How many number of important principle of democracy ?
(A) Three (B) Four
(C) Seven (D) Six
- (10) Who among these is not a part of Local Swaraj ?
(A) Village Panchayat
(B) Taluka Panchayat
(C) Legislative Assembly
(D) Municipality
- (11) It is essential for decentralization of power -
(A) Central Government
(B) Local Government
(C) State Government
(D) Liberal Government
- (12) Who is the administrative head of District Panchayat ?
(A) D.D.O. (B) T.D.O.
(C) Collector (D) D.S.P.
- (13) Who is the chief office bearer of village panchayat ?
(A) Talati Mantri (B) Chairman
(C) Sarpanch (D) Gram Sevak
- (14) What is the main financial resource of political parties ?
(A) Member fee (B) Grant
(C) Profit (D) Party Fund
- (15) Who was the first modern political analyser who gave the definition of political party ?
(A) Admond Birk (B) Hegal
(C) Lecock (D) Gilchrist

- (16) Who cannot join actively in political party ?
(A) Students (B) Farmers
(C) Government employees (D) Women
- (17) Which is the moulding elements of public opinion ?
(A) Newspaper
(B) Public meeting
(C) Television
(D) All of these
- (18) When did United Nation Organization was established ?
(A) 24th October, 1945
(B) 24th October, 1946
(C) 24th October, 1947
(D) 24th October, 1948
- (19) How many members are permanent in Security Council of UNO ?
(A) Three (B) Four
(C) Five (D) Ten
- (20) Who is considered as a main officer of UNO ?
(A) President
(B) General Secretary
(C) Judge
(D) Chairman

2 Describe the main features of Federation. **10**

OR

2 State the meaning of unitary government and explain its merits and demerits. **10**

- 3** Explain the meaning of democracy and state the necessary element for success. **10**

OR

- 3** What is the Dictatorship ? State its merits and demerits. **10**

- 4** (a) Write short note : (any **one**) **8**

(1) Local Self Government

(2) Function of Political Parties.

- (b) Write short note : (any **one**) **8**

(1) Security Council and its function

(2) Types of Democracy.

- 5** Write short answers : (any **two**) **14**

(1) State the moulding element of public opinion.

(2) Discuss the relation between Local-self Government and Central Government

(3) What is welfare state ?

(4) Discuss the non-political organs of UNO.
